

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα αρ. 10.—Για το Έξωτερικό φρ. χρ. '0

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κδόκια της Πλατείας Συνταγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών Σταθμού Τραχιόδρομου (Οφθαλμιατρείο), Σταθμού Υπόγειου Σιδηρόδρομου (Ομόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Έξάρχεια) στο βιβλιοπωλείο «Εστίας» Γ. Κολάου.

Στόν Πειραιά: Καπνοπωλείο Γ. Σηροῦ, ὁδ. Βουλβουλίας αρ. 1, σιμά στην Τροίμπα.

Ἡ συνδρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ἐνός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΘΑΝ

τὰ δηγηθῶμε ἡσυχα ἡσυχα τὰ πράματα. Οὔτε χρονογράφημα, οὔτε ἄρθρο. Ἔτσι τὰ ἱστορικά του μόνο γὰ νὰ γελάσουμε. Κι ἀξίζει νὰ γελάσουμε, ὅστερα μάλιστα ἀπὸ τόσα σοβαρὰ πὸν γίνονται αὐτὲς τὲς μέρες (βλέπε ἀνοιγμα Βουλῆς, διατριβὲς Φιλάρτου γιὰ τὸ Τράμ, ἄρθρα Ἀνοητόπουλου τοῦ Κεχηγαίου γιὰ τὴν πολιτικὴ τῆς Ἀγγλίας κτλ.)

Πὸν λέτε λοιπὸν, δὴν χωρὶά τοῦ Πύργου, τὸ Δούκα καὶ τὸ Λάλα, ἐτοιμάζονται νὰ πολεμήσουνε στὰ γερά ἀναμεταξύ τους, γιὰτὶ ὁ Κριεκουκιώτης ἄρπαξε τὴν δασκάλια τοῦ Δούκα καὶ τὴ φυλάκισε στὸ Λάλα. Ἄν ἡ ἀπαγωγὴ γινότανε γιὰ «λόγους ἐρωτικούς», ἢ δηλ. ὁ λεβέντης βουλευτὴς ἐκλεβε τὴν κυρὰ δασκάλια, πὸν λένε πὸς εἶναι κὶ ὁμορφούτισση, γιὰ νὰ τοῦ γλυκάνει τὲς πολιτικὲς του πίκρες, τὸ πρῶμα

δὲ θάτανε καθόλου παράξενο· μὰ ἐρωτικὴ ἀπαγωγὴ κὶ αὐτὴ σὰν τόσες ἄλλες πὸν στολίζουσι τὸ βδομαδιατικὸ φονοπάζαρό μας. Μὰ ὁ λόγος ἀκοῦμε εἶναι σοβαρώτερος. Ὁ βουλευτὴς ἐκλεψε τὴν δασκάλια ὄχι γιὰτὶ τὴν ἀγαποῦσε ἀλλὰ γιὰ νὰ φήσῃ τὸ σκολεῖδ τοῦ Δούκα δίχως δασκάλια κ' ἔτσι ἀναγκάσει τὴν Κυβέρνηση νὰν τὸ κλείσει. Λογικὴ κὶ αὐτὴ, βουλευτικὴ λογικὴ μάλιστα, πὸν κἀνὶ πάει νὰ πεῖ. Ὁ βουλευτὴς ἤθελε νὰ κλειστῆ τὸ σκολεῖδ τοῦ Δούκα, πὸν οἱ ψηφοφόροι του, φαίνεται, τοῦ εἶχανε μαυρίσει τὴν καρδιά καὶ τὴν κάλλη του· ἡ Κυβέρνηση δὲν ἤθελε· κλέβει κὶ αὐτὸς τὴν δασκάλια, τὴ φυλάκίζει στὸ φιλικὸ του χωριὸ Λάλα καὶ ἡ περιόφημη αὐτὴ βουλευτικὴ ὀπερέττα περιμένει τώρα τὸ μουσικὸ τῆς.

Θὰ ρωτήσετε·

— Μὰ δὲν ὑπάρχει στὸν Πύργο ἀστυνομία, Εἰσαγγελία, καμιά ἐπὶ τέλους ἀρχὴ νὰ λευτερώσει τὴν δασκάλια καὶ νὰ καταλύσει τὸ Κριεκουκιώτικο Κράτος;

Σὰς ρωτᾶμε κ' ἐμεῖς·

— Σεχνᾶτε πὸς ὁ Κριεκουκιώτης εἶναι βουλευτὴς; Σεχνᾶτε πὸς δὲν ὑπάρχει Ρωμαῖκο Κράτος, παρὰ μοναχὰ Ρωμαῖκῃ Βουλευτοκρατία;

Ἐπάρχει βέβαια Ἀστυνομία στὸν Πύργο, μὰ ὑπάρχει καὶ Βουλὴ στὴν Ἀθήνα. Καὶ μὲ Βουλὴ, νὰν τὸ ξέρετε, οὔτε Ἀστυνομία θὰ δοῦμε ποτέ, οὔτε Μακεδονία, οὔτε τὴν τύφλα στὰ μάτια μας.

Υ. Γ. Στὲς ἐφημερίδες δημοσιεύθηκε τὸ ἀκόλουθο τηλεγράφημα τοῦ βουλευτῆ Κριεκουκιώτη·

«Παρακαλῶ διαφθεύσατε τὸ γραφὸν εἰς τὰς ἐφημερίδας δι' ἧν δὴθεν ἔπαυσα νὰ εἶμαι φίλος τῆς Κυβερνήσεως.»

Βέβαια, πὸς νὰ πάψει νὰναι φίλος τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀφοῦ τὸ Ἐξωτερικὸν τοῦ κάνει τόσο δυνατὰ ρουσφέτια, νὰ κλέβει τὲς δασκάλιας!

Β'. Υ. Γ. Ἀπὸ τὸν Πύργο τηλεγραφοῦν πὸς ὅλα εἶναι ψέματα, πὸς ὁ Κριεκουκιώτης δηλ. δὲν ἐκλεψε τὴν δασκάλια ἀλλὰ πὸς πρόκειται γιὰ βρωμερὴν συκοφαντίαν πὸν «ἐξέφυγον» (στὸν ἀργαλεῖδ βέβαια) οἱ πολιτικοὶ ἀντίπαλοί του. Πέρασε βδομάδα τώρα κὶ ἀκόμα νὰ μάθουμε τὴν ἀλήθειαν. Τὸ Λάλα βλέπετε, βρῶσκετε στὴ Μανταρασκάρη καὶ θάβρῃσεν ἀ-

κόμα νὰρθῶν ἀπὸ κεῖ οἱ ἐπίσημες πληροφορίες!

Γ'. Υ. Γ. Ἦσαν οἱ ἐπίσημες πληροφορίες τὴν Πέμπτη τὸ πρωὶ καὶ τὰ μολογᾶνε διὰ ψέματα. Ζήτω τὸ Ρωμαῖκο!

KATI

μάθαμε πὸν δὲ θέλουσι ἀκόμα νὰν τὸ πιστέψουμε καὶ πὸν θὰ λυπηθῶμε κατακαρδα νὰ βγῆ ἀληθινὸ, πὸς δηλ. ὁ φίλος μας Καραλάμπης Ἀντρεῖδης, ὁ φανατικὸς ἐργατὴς τῆς Ἰδέας καὶ συγγραφεὴς τῶ βιβλίων «Ἡ Γλώσσα μας» καὶ «Ὁ Μὲγ' Ἀλέξανδρος», σκοτώθηκε ἀπὸ τοὺς Κοζάκους στὴν Ὀντέσσα, πὸν εἶχε πάει δῶ κ' ἐνέκμιση μήνα.

Κεῖνο πὸν μὰς κάνει νὰ πιστέψουμε τὴν κακὴ εἰδήση εἶναι ὅτι ὁ Ἀντρεῖδης, ἀπὸ τότε πούργε δὲν ἔγραψε σὲ κανέναν ἐδῶ, οὔτε φίλο του οὔτε πατριώτη του· πάντα ὅμως μὰς ἀπομένει ἡ ἐλπίδα πὸς ἡ εἰδήση δὲ θάνα ἀληθινή, καὶ γιὰ τούτο θὰ ζητήσουμε πληροφορίες ἀπὸ τὴν Ὀντέσσα, παρακαλώντας καὶ τὸ φίλο καὶ συνεργάτη μας Μ. Λουκαδόπουλο νὰ ξέρει ἢ ἔχ' ἔχ' μάθει τίποτα νὰ μὰς τὸ γράψῃ.

MIA

παρατήρησι πούργε ἀπάνου στὸ ἐνοίγμα τῆς Βουλῆς ἀπὸ κάποιον θεοσοβόμενον.

— Καλὸς ὁ ἀγιασμός, δὲ λέω ὄχι, πάντα χρειάζεται γιὰ νὰ φεύγουν τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπὸ τὸ κεφάλι τῶ βουλευτῶν μας. Μὰ γιὰτὶ νὰ γίνετ' ὁ ἀγιασμός μοναχὰ ὅταν ἀνοίγῃ ἡ Βουλὴ κὶ ὄχι ὅταν τελιώνει τὲς δουλιές τῆς; Ἀγκαλὴ καὶ τότε ἔπρεπε ὁ ἀγιασμός νὰναι πικὴ γενικός, νὰ γίνετ' ὅλο τὸ ἔθνος, ἀφοῦ σ' ὅλο τὸ ἔθνος σκορπιέται τὸ κοινοβουλευτικὸ μάλισμα!..

Μπορεῖ καὶ νὰχε δίκαι ὁ ἀνθρώπος.

ΔΕ ΔΕΜΕ

πὸς εἶναι ἀγνή καὶ ἄνομη ἡ Ἐταιρεία τοῦ Τραμ. Κάθε ἄλλο. Τριτοκοινωνία πρώτης. Μὰ κὶ ὁ κ. Φιλάρτος πὸν βγήκε τώρα νὰ μὰς σώσει ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔταιρεία!.. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Δὲ θὰ βγῆ καὶ κανένας ἄλλος χριστιανὸς νὰ μὰς σώσει ἀπ' αὐτὴ τὴν ψευδομανία τοῦ κ. πρ. Ἐξωτερικοῦ;

Σὲ κάθε ζήτημα νὰ σου τον κὶ ὁ κ. Φιλάρτος

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

72. Σὰν ἔτσι μίλησαν οἱ Κορθίνοι. Καὶ τότες ἔτυχε κἀνὶ ἀποσταλμένοι τῶν Ἀθηναίων νὰ βρῶσκονται ἀπὸ πρὶν στὴ Λακωνία γιὰ ἄλλες δουλιές, καὶ σὰν ἔκουσαν τοὺς λόγους, νόμισαν πὸς καλύτερα νὰ συντόχουν τοὺς Λάκωνες, ὄχι καθόλου γιὰ ν' ἀπολογηθῶν ὡς πρὸς τίποτα ποὶ τοὺς κατηγοροῦσαν οἱ πολιτεῖες, παρὰ γενικὰ γιὰ νὰ δείξουν πὸς δὲν πρέπει νὰ βιαστοῦνε στὴν ἀπόρασή τους, παρὰ νὰ συλλογιστοῦν περισσότερο. Ἐπειτα ἤθελαν καὶ νὰν τοὺς φωτίσουν πὸς σημαίνει ἡ πατριδα τους, ξαναθυμίζοντας τοὺς νεροντότερους ὅσα ἔξεραν, καὶ στοὺς πῖδ νιούς ξηγώντας ὅσα δὲν εἶδαν, γιὰτὶ θαρροῦσαν πὸς ἔσως ὁ λόγος τους τοὺς πείσει νὰ προτιμήσουν τὴν εἰρήνη (21). Πήγανε λοιπὸν στὲς Λακωνικὲς ἀρχές κὶ εἶπαν πὸς θέλουσι κ' ἀφτοὶ νὰ

(21) Τὰ λόγια ἢ πρὸς τὸ πολεμεῖν εἶναι κάποιου λογιώτατου κὶ ὄχι τοῦ Θουκυδίδη.

μιλήσουν τοῦ λαοῦ, ἢ δὲν ἔχει ἀμπόδιο. Κὶ ἐκεῖνοι τὸ παραδέχτηκαν, καὶ τότες οἱ Ἀθηναῖοι ἀνέβησαν καὶ μίλησαν κάπως ἔτσι

73. «Σκοπὸς τῆς ἐδῶ ἀποστολῆς μας δὲν εἶτανε ν' ἀντικρούσουμε τοὺς συμμάχους σας, παρὰ ὅσα μὰς ἀνάθεσε ἡ πατριδα μας. Ἀκούοντας ὅμως πὸς μὰς γίνεται μεγάλη κατακραυγὴ, ἀνέβηκαμε ὄχι νὰ ν' ἀπαντήσουμε στὰ κατηγορήματά τους— νῆπειδὸς δὲν εἶναι λόγος νὰ διακάστε μεταξύ μας— παρὰ γιὰ νὰ μὴν πεισταῖτε στὰ λόγια τους κὶ ἔτσι νερόκολα παραστρατήσετε σὲ ζήτημα τόσο μεγάλο. Ἐπειτὰ θέλουσι κ' ὡς πρὸς τὴν καθόλου κατακραυγὴ πὸν μὰς ἔστησαν νὰ δείξουμε πὸς παραλόγια δὲν κρατοῦμε ὅσα ἀποχτήσαμε καὶ πὸς τῆς πατριδας μας τῆς ἀξίζει κάπιο σέβας.

Κὶ ὅσο γιὰ τὰ πολὺ παλιὰ τί τὸ κέρδος νὰ μιλήσουμε, ἀφοῦ τῶν λόγων μας δὲν ἔχουμε ἄλλο μάρτυρα παρὰ τὴ φήμη κὶ εἶναι ἄπιστα ὅσα δὲν νεῖδε ὁ ἀκουστής; Τὰ Μηδικὰ ὡς τόσο κὶ ὅσα κἀπέχετε οἱ ἴδιοι, ἂν καὶ λίγος βαρετὰ πὸν ἔτσι ρητορεύονται (22) αἰώνια, ὅμως ἀνάγκη νὰ σὰς τὰ

(22) Τὰ ΧΡ προβαλλόμενοι. Ὁ Classen σωστὰ προβαλλόμενα. Ἀπὸ τότες ἀφτὰ τὰ προγονοσχήματα τὰ νομίζανε βαρετὰ. Βαστοῦν ὅμως ὡς σὰ σήμερα μάλιστα τοὺς ἔδωκε καινούργια ζωὴ τὸ Μιστριωτοχαρῆτῆδ-κικο κοπάδι.

πρῶμα. Γιὰτὶ καὶ στὸν καιρὸ τῶν ἔργων δὲ σιαχητήκαμε τὸν κίντυνο γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ, κὶ ἂν ἀπὸ τῶν ἔργων τ' ὄφελος εἴχατε ἐσεῖς τότες μέρος, νῶρα ἐμεῖς τὸ λόγο τους, ἂν ὄφελει μας τίποτα, νὰς μὴν τότε στερηθῶμε ἰσότεια. Καὶ θὰ σὰς τὰ πρῶμα ὄχι ὡς περικάλια παρὰ ὡς μάρτυρα καὶ «δείγμα μὲ τί πολιτεία, ἢ δὲν προσεῖτε, θὰ μπεῖτε σ' ἀνταγωνισμό. Λέτε λοιπὸν πὸς στὸ Μαραθῶνα κινεῖται μὰς ἀντικρούσαμε τὸ βάρβαρο ὡς πρόμαχοι τῆς Ἑλλάδας. Κὶ ὅταν ξαναπλάκωσε καὶ δὲ σώναμε νὰν τοῦ ἀντισταθῶμε στὴ στεριά, μπήκαμε ντότες σύψυχοι στὰ καράβια, καὶ στὴ Σαλαμῖνα νῆμαχτήσαμε συντροφικά σας, καὶ νὰ τὴν ἀποῖνδισε νὰ μὴ ρημάξῃ τὴν Πελοπόννησο χτυπώντας νῆς μὰ μὴ τῆς πολιτεία ἀπὸ τὴ θάλασσα, καθὼς νὰ θὰ μπορούσατε νὰ βοηθηθεῖτε μπροστὰ σὲ τόση ἀρμάδα. Κὶ ἡ πῖδ τρανότερη ἀπόδειξη εἶναι (23) ὅτι ἔκανε ὁ ἴδιος. Γιὰτὶ σὰ νικήθηκε στὴ θάλασσα, τότες πιστέβοντας πὸς δὲν εἶχε πῖδ ἀνάλογη ντὴ δύναμη, ἔφυγε τρεχάτος μὲ τὸν περισσότερο στρατό.

74. Ἐπὶ λοιπὸν πὸν βγήκε ἔτσι καὶ πὸν

(23) τεκμήριον δὲ μέγιστον αὐτὸς ἐποίησεν. Γράψε τεκμήριον δὲ μέγιστον ἂ αὐτὸς ἐποίησεν.

στη μέση με τις αγριότητες του για τη «δύλια πατρίδα», αν και το «Αστύ» της παραμένης Τρίτης μ'ε δώσε να νιώσουμε πως ο κ. Φιλάρτος αυτή τη φορά λησμόνησε τη δύλια πατρίδα και θυμήθηκε μοναχά... τον κ. Φιλάρτο και τα μικροσυμφεροντάκια του.

Κακό αυτό για έναν έτικεταρισμένο πατριώτη!

ΤΡΟΜΑΞΕ

νάθωθεϊ ή Φραγκούδης στη Χαλκίδα. Έφτά ενόρκοι τον άθώσανε και πέντε τον καταδικάσανε. Πικά τρία δηλαδή να τήν πάθει γιατί ά βρισκόντουσαν άλλοι δυό ενόρκοι να παραδεχτούν ό,τι και σί πέντε, πως ό Φραγκούδης δηλ. με τό να βρίσει τους Ρωμιούς Υπουργούς... έβαλε φωτιά στο πηγάδι, ή Ρωμαίικη Δικαιοσύνη θά κέρδιζε άλλη μια καινούρια νίκη που θάποχαντζικωνότανε πικά μ'αυτή.

Ο φίλος μας όμως Φραγκούδης τήν πλέρωσε καλά: έξη μήνες ύποδικία σε Ρωμαίικες φυλακίς ίσοζυγιάζει μ' έξη μήνες καταδική σε φυλακίς άνθρωπίνες. Αυτό πικά έλπίζουμε να μ'ε από πει κι ό ίδιος σε κανένα άρθρο του τώρα πικά που τελίωσανε τά βάσανά του.

Ο ΚΥΗΡΙΩΤΗΣ

καθαρευουσιάνος που τόσο ήρωικά τουλουμιάστηκε από τον κ. Μ. Δ. Φραγκούδη της «Αλήθειας» (κοίτ. «Νουμά» άριθ. 169, σελ. 2) ξαναζωντανέψε πάλι κι άρχισε στην «Αλήθεια» της Λεμεσού να πολεμάει τη Δημοτική με βρισίές, ψευτιές και συκοφαντίες, καθώς τέχον άγιατρευτο συνήθειο αυτοί οί κύριοι.

Ο φίλος μας και διευθυντής της «Αλήθειας» κ. Μ. Φραγκούδης του άπανταει και πάλι σοβαρά-ζουκημα κανει, κατά τη γνώμη μας, γιατί σε τέτιους κακόπιστους δε χρειάζεται άπάντηση, αλλά κλείσιμο της πόρτας. Άπαντάμε μεϊς εδώ στο Μιστριώτη και στα κοπέλλια του Μόνο γελάμε με τις άνοησιές τους, αν κι αυτό πολύ τους είναι.

Για να δείτε ίσαμε που φτανει ή ψευτιά του Κυπριώτη σχολαστικού ξανατυπώνουμε εδώ ένα κομάτι, αφού τό πιάσουμε πρώτα με τήν τσιμπίδα να μη λερωθούμε:

«...ότι εφημερίς (μιλάει για τό «Νουμά») ήτις άντι «διευθύνσεως» έχει «διέφτυση» (δυστυχώς αυτό δεν τό κάναμε άκόμα, γιατί μ'ας λείπει ή παληκαριά)

«έδειξε όλοφάνερα πως στο ναφτικό έστειλε (24) ή «τύχη των Έλλήνων, τρία έμεις καταβάλαμε τά «πιο χρήσιμα, τό μεγαλύτερο άθρομό καράβια, άξιώ-ητατο στρατηγό, προθυμιά άκούραστη. Καράβια «δηλαδή προσέφεραμε από τά 400 τά διό (25) τρία «ή λίγο λιγώτερα» στρατηγό τό Θεμιστοκλή, που «άφτός τό περισσότερο ένεργησε να γίνει ή μχη «στο στενό κι' έτσι όλοφάνερα να σωθεί ή Έλλάδα, «και που για τούτο έσεις τόν τιμήσατε όσο ποτέ «κανέναν (26) άλλο ξένο άπ' όσους ήρθανε στον τόπο «σας προθυμιά πάλι δείξαμε και πολύ θαρρετώ-ητατη, γιατί αφού κάθε άλλος ως στα σύνορά μας «προσκύνησε κι' έμεις άδόθητοι από τήν ξηρά πα-ηρηιτήσαμε άναγκαστικά στον τόπο μας και κατα-ηστρέψαμε τά δικά μας, πάλι κι' έτσι δεν κατα-

(24) έγένετο. Ίσως εκειτο ή ενέκειτο.
(25) των δύο μοιρών. Κάπιο λάθος δίχως άλλο. Τά καράβια όλα κατά τόν Ήρόδοτο είταν 380, τά Άττικά 130 ή 200.

(26) μάλιστα δη άνδρα. Γράφε μάλιστα δη ένα άνδρα. Ο ίδιωτισμός γνωστός. Πρ. 3, 39 μάλιστα δη μίαν πόλιν 8, 68 πλείστα εις άνήρ δυνάμενος. Σαρ. ΑΓ. 1340 ένα άνδρα ιδείν άριστον Έλλήνων. Όμ. Ίλ. Μ, 243 εις οίωνός άριστος.

είναι για φτύσιμο, όσι ό μολόνων τό άσπιλον όνομα του «Παρθενώνος» γράφον αυτό «Παρθενός» είναι γεϊότος και όσι κληρικός όστις θά μετέφραζε τό «Χαίρε κεχαριτωμένη» εις τό «για σου παπαρούνα μου» αλλά Πάλλη θά έτρωγε τεσσαράκοντα άμεραίαις».

Ο Κυπριώτης καθαρευουσιάνος σίξι: τά ρούχα του πως δεν είναι λογιώτατος. Τό πιστεύουμε, αφού με τά γραφόμενά του άποδείχεται πως μοναχά γε-λοϊός είναι.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

«Φρομών και Ρίσλερ»

Ένα έργο πλοκής και δράσης με σκηνές ρωμαν-τικές, με κάμποση αλήθεια γραμμένο, μα και με περισσότερη ψευτιά, άλλου τεχνικό κι' άλλου άπελπι-στικά άτεχνο μ' όλοφάνερη βιασμένη προσπάθεια στη διαγραφή των χαρακτήρων, και με τό συνειθι-σμένο φραντσέζικο ύφος στην εύρεση ωραίων θεατρι-κών κόλπων της πρώτης εντύπωσης, είναι τό και-νούριο δράμα που έπαιξε τό Βασιλικό. Τό μυθιστό-ρημα άπ' όπου παρήκε (Fromon jeune et Risler ημ. 2) είναι βιβλίο άρκετά εύχαριστο με ζωή και με χάρη που μπορεί πολύ τερπνά κανείς να περάση πολ-λές ώρες διαβάζοντάς το, για τούτο ίσως είναι και βραβεμένο άπ' τη Γαλλική Ακαδημία. Μα τό δρά-μα, που για να γίνει τέτοιο χρειάστηκε έξόν από τό συγγραφέα του βιβλίου και τη συνεργασία ενός άλλου, του Belot, είναι άσύγκριτα κατώτερο και τόσο αδύνατο κι' άτεχνο στην πλοκή της ύπόθεσης που να δυσκλειέεται κανείς να τό γνωρίση. Η χάρη ή περιγραφική και τό συναρπαστικό των σκηνών που παρουσιάζει στις σελίδες του έ Daudet κατορθώ-νουνε να σκεπάσουν τις αδυναμίες του έργου και τό άφύσικο της πλοκής του μίθου ώστε να μη φαίνε-ται παράξενο τό πως ό Ρίσλερ, άνθρωπος έξυπνος κι' έφευρέτης μάλιστα, να πιστεύη στην ήθική της τρελλογυναικας του, να μη βλέπη τ' άλλόκοτα κα-μώματά της, να κλείνη τά μάτια του στους ψεύ-τικούς ίσολογισμούς που του παρουσιάζουνε κ' ένα σωρό άλλα αδύνατα κι' άκατανόητα. Στο δράμα όμως χανεται ή περιγραφή και ή χάρη του Daudet και μένει μοναχά ή χοντρή σκηνοτεχνική τέχνη του συνεργάτη του Belot που είν' αλήθεια πως κα-ταφέρνει κάποτε να παρουσιάσει κάτι καλό μα τό

περισσότερο είναι καλό μόνο τη στιγμή της πρώτης εντύπωσης. Έτσι και ή τελευταία εικόνα της πέμ-της πράξης που φαίνεται καθαρή ή προσπάθεια των συγγραφέων στην εύρεση κάπιας άπροσδόκητης λύσης άρνηει στους θεατές βαθιά εντύπωση ώστε βγαίνοντας άπ' τό θέατρο να λένε:—Ώραϊο... θαυ-μάσιο τό έργο!..Κι' όμως ή τελευταία αυτή πράξη που δίνει τη λύση στο έργο είναι ή χειρότερη κι' άτεχνότερη και τούτο φαίνεται καλλίτερα σ' όποιον έτυχε να διαβάση τό ρομάντο. Έκει ό Daudet τραβάει πολύ άκόμα τη λύση για χρόνια ώστε αυτή έρχεται μονάχη της ήρεμη και φυσική, ίστορισμένη σ' ωραίες σελίδες, τις ωραιότερες ίσως του έργου με τη θλιμμένη εκείνη μελαγχολία που τόσο άπλά σαρπίζει στα έργα του έ Γάλλος ποιητής. Τό τέ-λος λοιπόν του δράματος δεν είναι εκείνο που φαν-τάστηκε ή συγγραφέας, είναι μοναχά ένα τέλος ά-νάγκης. Και φαίνεται αληθινά περίεργο πως ένας δημιουργός που έτυχε να φανταστεί και να δημιουρ-γήση κάτι, όσο δήποτε μικρό κι' αν είν' αυτό, άπο-φασίζει έπειτα για ένα σωρό ύλικό ίσως ή επί τέ-λους μικροδόξας, να κόψη ένα' κομματί: άπό τό δη-μιούργημα του παρουσιάζοντας αυτό άρωτηρια-σμένο. Ένα βιβλίο είναι μια ζωή κόβεις κάτι άπ' τό βιβλίο, είναι τό ίδιο σα να κόβεις άπ' τη ζωή που φαντάστηκε και που έζησε μέσα σου τις στιγ-μές της δημιουργίας. Έτσι τό δράμα αυτό για έναν που δε διάβασε τό μυθιστόρημα μπορεί ίσως να ση-μαίνει κάτι, για όποιον όμως γνώρισε τήν πρώτη του ζωή, ή δεύτερη φαίνεται γελοία. Οί ήθοποιοί 'όχι και περίφημοι. Ο κ. Φύρστ άρκετά καλός, μόνο με τόν ιδιότροπο εκείνο τόνο στη φωνή του που του έμεινε φαίνεται κληρονομιά από τις τρα-γωδίες, και που πρέπει έξάπαντος να τόν διορθώση. Η κ. Λοράνδου—κυρία Ρίσλερ—χρειάζότανε περ-σότερη ταχυπινιά και πονηράδα στο παιζιμό της: έπρεπε να ζωντανέψη ένα ρόλο, αλήθεια, δύσκολο και ξεχωριστό, μα δε φαίνεται πως προσπάθησε να τό κάνει, για τούτο «κ' ή ύπόκρισή της που ήταν άνάγκη ν' άλλάζη άπό στιγμή σε στιγμή έμεινε πάντοτε ή ίδια κι' όταν μιλούσε με τόν άντρα της και πάλι με τόν έρωμένο της. Τό βέβαιο είναι πως τό Β. Θέατρο κ' ή Έλληνική σκηνή γενικά, δεν κα-τόρθωσε άκόμα ν' άποχτήση ήθοποιούς για έργα κάπως βαρύτερα από τις συνειθισμένες comedies, κι' ελαφρότερα από τις εύκολες αγριότητες της τραγωδίας.

Α. ΣΙΓΑΝΟΣ

«δεχτήκαμε σκορπώντας ν' άρίσουμε στην τύχη τους «τους λοιπούς συμμάχους, παρά με τά καράβια άν-ητικούσαμε τόν κίντυνο, δίχως κανία που δε μας «βοηθήσατε πριν. Έτσι, τό λέμε, πιο πολύ σας «ώφελησαμε παρ' ό,τι ώφεληθήκαμε από σας οί «ιδιοι. Γιατί έσεις από άκέρειες πολιτείες βοηθήσατε «και για να μην τις στερηθείτε, από δικούς σας «σώβους κι' 'όχι τόσο μήπως πάθουμε έμεις» τουλά-ηχιστο δε σας είδαμε να τρέζτε όσι είμαστε άβλα-ηφοι: άκόμα. Έμεις όμως ξεκινώντας από χαμένη «πια πατρίδα και κιντυνέδοντας για τόπους μισα-ηπελπισμένους (27), συντελέσαμε στο γλυτωμό σας «σά γλυτώσαμε κι' έμεις. Μα αν όμως ή πριν πη-ηγαίναμε με τό Μήδο, όπως μερικοί τους άλλοι, «από φόβο μήπως μας πάθει ό τόπος μας, ή αν «κατόπι, λέγοντας πως χάθηκε (28), δεν επιμέναμε «ν' άγωνιστούμε με τό στόλο, δε θά είχε καν πια «νάγκη ό Μήδος να ναυμαχάσει μαζί σας (29) άνε-ηφοδιάστους μ' άρκετά καράβια, παρ' ήσυχα ήσυχα

(27) Ένωσε τήν Πελοπόννησο.
(28) διεφθαρμένοι. Νομίζω διεφθαρμένης.
(29) Τά ΧΡ έτι ύμ'ας μη έχοντας. Ο Hude σωστά έτι προς ύμ'ας μη έχοντας. Η Ισως έτι προς μη έχοντας

«ή τραβούσαν τά πικρατα ύπος του βολούσε.
75. «Τάχα δεν άξίζει, ό Λάκωνες, κι' ή προ-ηθυμιά ή τότε κι' ή ύπόφρονιά μας άπόφαση τό «κάν οί Έλληνες να μη μ'ας τήν κακοβλέπουν και «υπόσο πια άφτή μας τήν κυριαρία που έχουμε; Τέ «πέλος δεν τη λάθραμε και στατικά, παρ' σα δε «ηθελήσατε έσεις να καρτερέστε ως να ξετελιώσε ή «δουλιά του Μήδου κι' ήρθανε σ' έμ'ας τότες οί συμ-ημαχοι με περικάλια άρτόθelia να γίνουμε άρχηγοί «τους. Και στην αρχή ή δουλιά ή ίδια μ'ας παρ'α-ησυρε να προχωρήσουμε ως εδώ, άναγκασμένους τό «περισσότερο από φόβο, έπειτα και τιμή, στερνά «κι' από κέρδος και τότες πικά, ότα μ'ας μίσησαν «νοί πιο πολλοι και μερικούς τους ύποτάξαμε κιόλας «ηπούχαν άποστατήσει. κι' όταν δεν είσαστε έσεις «πια τόσο φίλοι μας παρ'α λοϊοι κι' αντίθετοι, δεν «είτανε μ'ας φαίνεται κίντυνο να χαλαρώσουμε τό «ηχέρι» γιατί μ' έσας θά πήγαιναν όσοι τυχόν άπο-ηστατούσαν. Και κατηγορία πουθενά δεν είναι σε «κιντώνους τόσο μεγάλους ό,τι στέργει να φροντίζει «πρώτα.
76. «Νά κι' έσεις, ό Λάκωνες, ως (30) κεφαλή «της Πελοπόννησας κανονίσατε τις πολιτείς της με
(30) καταστεινόμενοι εξηγηθήσε=εξηγούμενοι κα-τεστήσαθε.